

Posudek na bakalářskou práci

Název: Počty studujících z hlediska kulturní dimenze individualismu. Mezinárodní srovnání.

Autor: Dita Jandová

Fakulta humanitních studií, UK, Praha 2009

Vedoucí práce: Ing Inna Čábelková, PhD.

Dita Jandová odevzdala jako svou bakalářskou práci velice propracovaný text. Založila ho z větší části na kompilaci odborné literatury, kterou použila jako explikační rámec pro zodpovězení výzkumné otázky. Tou se stal problém, zda počty studujících v rámci jednotlivých sledovaných zemí ovlivňuje Hofstedeho dimenze kolektivismus vs. Individualismus. Pro řešení této otázky adekvátně zvolila kvantitativní metodologii.

Jak již bylo výše naznačeno, první a rozsáhlá část práce je věnována představení základních pojmů či přesněji oblastí, ke kterým má práce blízko. Autorka na základě odborné literatury definuje podstatu vzdělávání a vlastně argumentuje, proč je její výzkumná otázka relevantní. Věnuje se otázce, jaké všechny faktory mohou ovlivňovat vzdělávání. V návaznosti na svůj přístup akcentuje kulturu. Formuluje nejen význam kultury při formování vztahu ke vzdělání, ale také nastiňuje, že kultura se promítá i do vzdělávacích systémů. Škoda je, že zde zůstává u povšechných informací a alespoň částečně nejde do představení typů vzdělávacích systémů, které by navíc dala do souvislosti s testovanými zeměmi.

I empirická část z větší části stojí na práci z odbornou literaturou. Opět autorka velmi pěkně krokuje své úvahy. Představuje teorie, o které se lze opřít. Představuje typy a zdroje dat a zdůvodňuje jejich volbu. Důležité je upozornit, že data nezískala empirickým výzkumem ale převzala je co by výsledky jiných statistických šetření. V posledku diskutuje i nástroje, jimiž chce data zpracovat. Na tomto místě by bylo milé se dozvědět, zda regresní analýzu počítala „ručně“, či použila program a jaký.

Analýza dat, tedy vlastní přínos je však oproti ostatním částím textu skromný, alespoň skromný v kontextu společenskovedních disciplín. Na 10 stranách autorka představuje výsledky regresní analýzy, kdy závislou proměnnou byl počet studujících a nezávislými proměnnými dimenze individualismu, HDP a délka školní docházky. Výsledky pak nejsou až tak překvapivé, neboť byly již v úvodních částí pojednány. V tomto směru je škoda, že Dita Jandová neuchopila problém více kreativně. Jednou z cest by bylo změnit závislou proměnnou. Kdyby závislou proměnnou byla dimenze individualismu, mohla autorka řešit na jakých faktorech v oblasti vzdělávání je právě postavena tato dimenze. Neudělala by krok zpátky, neboť v dotazníkových šetřeních je tento problém řešen na hodnotách vztahujících se k práci a osobnímu životu. Volbou závislé proměnné dimenze individualismu by pak mohla do testování vtáhnout další statistiky z oblasti vzdělávání, např. šetření PISA a další.

V závěru práce pak autorka provádí diskusi postupů a závěrů. To chápu jako standardní, i když s ohledem na moji disciplínu bych tyto pasáže ráda viděla již u částí, kde je představena metoda. Co lze rozhodně ocenit je rozsah literatury, kterou autorka použila, a který verifikuje rozsah práce, kterou Dita Jandová odvedla. Přínosné jsou i přílohy, které dokreslují nejen kontext řešení výzkumné otázky, ale také nabízejí relevantní grafy – výsledky prováděné analýzy.

Práce Dity Jandové je propracovaná. Těžiště je ve zpracování sekundární literatury a sekundárních pramenů. Její charakter je blízký ověření postupů a nabízených metod. Nejedná se tedy tolik o řešení nové otázky. V rámci zvoleného postupu je ovšem práce kvalitní a hodnotím ji jako výbornou.

V Praze 10.6. 2009

PhDr. Dana Bittnerová, CSc.